

ביטול סבסוד מעונות היום לילדי אברכים – נייר עמדה

הכוונה לבטל את סבסוד מעונות היום לאברכים נועדה, לדבריו של שר האוצר, לתמרץ השתלבות רבה יותר של גברים חרדים בשוק העבודה. זוהי מטרה ראויה מאוד, אך המדיניות שנועדה להשיג אותה שגויה, מסוכנת ולא יעילה.

חינוך לגיל הרך זאת זכות שצריכה לעמוד לכל ילד, בלי קשר לתעסוקה של הוריו

- המחקרים מראים שהגיל הרך הוא השלב הקריטי ביותר להתפתחות מיטבית של ילדים, ושלמסגרות החינוכיות יכולה להיות השפעה מכרעת על העתיד של הילדים ועל ההזדמנויות שיהיו מהן – בפרט כשמדובר בילדים שמגיעים מרקע של מוחלשות. עצירת הסבסוד היא קודם כל פגיעה בילדים.
- חינוך הוא זכות שמגיעה לילדים, לא הטבה שניתנת להורים. כפי שלא ניתן לתמוך במדיניות שמתנה שירותי בריאות לילדים בתעסוקה של הוריהם, כך אסור לתמוך במדיניות שמתנה חינוך לילדים בבחירות של ההורים.
- ישראל משקיעה בסבסוד הגיל הרך סכומים זעומים ביחס למה שמקובל בעולם המערבי. מי שרוצה באמת לעזור להורים עובדים היה מגדיל את היקף הסבסוד, משקיע בשיפור מערך המעונות, ומאפשר ליותר ילדים להשתלב במסגרות המפוקחות, לא על חשבון אלה שכבר שם.

קיימות דרכים טובות יותר לעידוד תעסוקה של גברים חרדים

- עידוד תעסוקה של גברים במגזר החרדי הוא מטרה חשובה, אבל ההיסטוריה מלמדת שקיצוצים הם דרך לא טובה להשיג אותה. סבסוד מעונות היום לאברכים בוטל כבר בתקופת כהונתו של יאיר לפיד כשר האוצר, אך הוחזר ברגע שהחרדים חזרו לקואליציה ב-2015. לעומת זאת, צעדים פוזיטיביים כמו הגדלת שילוב החרדים באקדמיה ובצה"ל, והקמת מערכת חינוך ממלכתית-חרדית, לא בוטלו. הלקח הוא שמלחמה חזיתית בחברה החרדית היא קשה מבחינה פוליטית, בלתי-יעילה בטווח הבינוני והארוך, ועלולה להרחיק את החרדים מהשתלבות בחברה ולהעמיק את הקרעים בין ציבורים שונים.
- החלופה לקיצוצים הם צעדים חיוביים לעידוד תעסוקה: שיפור איכות התעסוקה המוצעת לגברים חרדים על ידי הכשרות מתאימות והעלאת שכר המינימום, לצד הקמת בתי ספר ממלכתיים-חרדיים שילמדו לימודי ליבה, יקנו כישורים לעולם העבודה ויהוו אלטרנטיבה למסגרות הקיימות כיום הסובלות מתת-פיקוח ומשיעורי נשירה גבוהים. הצעדים האלה יביאו בטווח הבינוני והארוך להעלאת השכר שמוצע לחרדים שיוצאים לעבוד, ובכך יהפכו את ההיעדרות משוק העבודה ליקרה יותר ויתמרצו השתתפות.

ביטול הסבסוד יפגע בתעסוקה של נשים חרדיות

- בעוד שלא ברור שביטול הסבסוד יביא לעלייה בשיעור ההשתתפות של גברים, ידוע ומוכח שיש קשר הדוק בין הזכאות לחינוך בגיל הרך לבין התעסוקה של האם. קיים חשש שביטול הסבסוד יבטל את כדאיות היציאה לעבודה עבור נשים חרדיות שיש להן יותר מילד אחד בגילאים הללו ועבור נשים ברמות הכנסה נמוכות.

קיצוץ מהיום למחר לא מייצר תעסוקה אלא עוני

- נכון להיום, מספר דורשי העבודה במשק גדול בהרבה ממספר המשרות הפנויות ומערך ההכשרות המקצועיות הקיים אינו מסוגל לקלוט מספר כה גדול של אנשים בבת אחת. נקיטת צעדים פתאומיים תוביל לפגיעה חמורה ומיידית ביכולתן של משפחות רבות להתקיים בכבוד, מבלי להבטיח שהאלטרנטיבה בשוק העבודה אפילו קיימת עבורן.
- לפיכך, ביטול הסבסוד עלול לגרום להוצאת הילדים מהמסגרות המפוקחות והעברתם למסגרות זולות ולא מפוקחות, ובכך לפגוע בשלומם, ביטחונם ועתידם.

נשמח לעמוד לרשותכם לשאלות ולנתונים נוספים,

יערה מן

ראש תחום חברה וכלכלה

054-7908070